

Ryszard Raźny, Stanisław Szufel, Stanisław Estreich, Małgorzata Gruszecka, Andrzej Malicki

Z życia izb adwokackich (Kraków, Kielce, Lublin, Wałbrzych, Wrocław)

Palestra 49/1-2(553-554), 258-267

2004

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

Z ŻYCIA IZB ADWOKACKICH

IZBA KRAKOWSKA

10. rocznica podpisania umowy o partnerstwie

3 grudnia 1993 roku w Paryżu została podpisana umowa o partnerstwie Izb Adwokackich w Krakowie i w Wersalu. W tym roku mija dziesiąta rocznica tego wydarzenia. Wydarzenie to miało doniosłe znaczenie dla Izby Adwokackiej w Krakowie, a także dla całej palestry polskiej.

Adwokaturę francuską, w szczególności Izby Adwokackie w Paryżu i Wersalu, łączyły od lat z Izbą w Krakowie osobiste przyjaźnie i kontakty, ale miały one charakter sporadyczny i okazjonalny. W maju 1993 roku jako dziekan Izby Adwokackiej w Krakowie zostałem zaproszony na konferencję „Fédération des Barreaux d'Europe” zorganizowaną w Paryżu w dniach 14 i 15 maja 1993 roku. Podczas tej konferencji, w której uczestniczyło około siedemdziesięciu dziekanów Izb Europejskich i spoza Europy, zostałem przedstawiony przez mojego poprzednika, byłego dziekana, adwokata Mariana Anczyka jako dziekan Izby Krakowskiej z kraju środkoeuropejskiego. Wystąpiłem wówczas z przemówieniem dotyczącym stanu adwokatury polskiej, jej niezależności i niezawisłości w okresie komunizmu. Mówiłem również o obowiązujących przepisach prawa o adwokaturze, pragnąc podkreślić zbiór zasad etyki adwokackiej i godności zawodu. Podczas dwudniowych spotkań z przedstawicielami Izb Adwokackich Paryża i Wersalu uzgodniono podjęcie prac nad umową o partnerstwie Izb Adwokackich Wersalu i Krakowa oraz zawarcia umowy jeszcze w 1993 roku. Wymiana korespondencji dotyczącej przyszłej umowy trwała pół roku. Ostateczny jej tekst i oprawa graficzna zostały ustalone i sporządzone w Radzie Adwokackiej w Wersalu.

Do podpisania umowy o partnerstwie doszło 3 grudnia 1993 roku w Wersalu. Fakt ten uświetnił towarzyszące mu okoliczności. W godzinach wieczornych w jednej z sal Pałacu Wersalskiego przybranej flagami polskimi i francuskimi w obecności telewizji i prasy nastąpiło uroczyste powitanie delegacji krakowskiej przez dziekana Izby w Wersalu Claude-Michel Corcos. W skład delegacji polskiej wchodził:

- dziekan Ryszard Rażny z małżonką
- b. dziekan Marian Anczyk z małżonką
- Magdalena Maciukiewicz – adwokat
- Andrzej Tarnawski – adwokat
- Jakub Tyrała – adwokat
- Wojciech Węgrzyn – adwokat

Delegacja krakowska wręczyła Izbie w Wersalu sztych przedstawiający panoramę Krakowa i po przemówieniu dziekana Izby w Wersalu zabrał głos dziekan Izby

Krakowskiej. Następnie zabrał głos przybyły na tę uroczystość ówczesny Mer Paryża a obecny Prezydent Francji Jacques Chirac, który wygłosił piękne przemówienie na temat Krakowa, powiązań królewskich obu państw, znaczenia i roli Uniwersytetu Jagiellońskiego i osoby wielkiego uczonego Mikołaja Kopernika. Następnie dziekani Wersalu i Krakowa podpisali specjalnie wyłożone na stołach teksty umów, po czym dziekanowi Izby Krakowskiej został wręczony medal związany z datą uroczystego podpisania umowy.

Po uroczystym podpisaniu umowy delegacja polska z adwokatami Izby Wersalu i Paryża oraz pozostałymi gośćmi została zaproszona na uroczysty bankiet, który odbył się w sali Wersalu upamiętniającej kapitulację Niemiec po I wojnie światowej. Delegacja krakowska na zaproszenie Izby Wersalu przebywała w Wersalu kolejne dwa dni uczestnicząc w uroczystym otwarciu stażu w teatrze w Wersalu, gdzie wśród publiczności zasiadało wielu adwokatów francuskich w swoich togach. Na scenę teatru zostali zaproszeni dziekani różnych Izb Adwokackich Francji i spoza Europy, prezesi Sądu Najwyższego i Sądów Apelacyjnych Paryża i Wersalu oraz Prokurator Generalny Francji. Osoby urzędowe występowały w przepięknych togach z gronostajów. Z polskiej delegacji na scenę zaproszeni zostali adwokat Marian Anczyk i autor tych wspomnień. Występowaliśmy w togach i biletach.

Po oficjalnych uroczystościach polska delegacja uczestniczyła w dodatkowych atrakcjach przygotowanych przez gospodarzy, tj. w zwiedzaniu wystawy pt. „Versailles et la table” oraz w pięknym koncercie w Operze Królewskiej „Musique á la cour de Luis XIV”. Po koncercie w godzinach późnowieczornych odbył się w kruzgankach Pałacu Wersalskiego bankiet na 600 osób. W trzecim dniu pobytu w Wersalu delegacja krakowska zwiedzała miasto Wersal, siedzibę Izby Adwokackiej w Wersalu, a w godzinach wieczornych zaproszona została wraz z innymi osobami palestry francuskiej i miejscowej arystokracji na uroczystą kolację pożegnalną do domu znanego adwokata w Wersalu.

Podpisanie umowy o partnerstwie, serdeczne przyjęcie polskiej delegacji w Paryżu w 1993 roku zaowocowały dalszą współpracą. Szczególnie serdeczne stosunki między Izbą Adwokacką w Paryżu, Wersalu a Izbą Adwokacką w Krakowie miały miejsce podczas następujących lat 1995–98. Delegacje obu izb francuskich podejmowane były w Krakowie, a Paryska Izba Adwokacka kilkakrotnie urządzała w Krakowie konferencje międzynarodowe, z własnych środków, na temat praw człowieka, roli advokatury, kodeksu handlowego i prawa upadłościowego. We wszystkich tych konferencjach uczestniczyli przedstawiciele Naczelnej Rady Adwokackiej w Warszawie oraz adwokaci z różnych Izby w Polsce. Ponieważ stosunki między advokaturą polską i francuską rozwijały się w sposób przyjazny, ośmieliłem się w 1995 roku – jako urzędujący dziekan – wysłać do nowo wybranego Prezydenta Francji Jacques’a Chiraca list gratulacyjny od advokatury krakowskiej. W liście tym przypominałem Prezydentowi Jego udział jako Mera Paryża w uroczystościach podpisania umowy o partnerstwie Izby Adwokackich Wersalu i Krakowa. Nadto

przypomniałem także Prezydentowi Jego piękne przemówienie na temat związków Polski i Francji oraz roli i znaczenia Krakowa w kulturze Europy. Niezwłocznie otrzymałem podziękowanie od Prezydenta w imieniu Jego Małżonki i Własnym napisane własnoręcznie.

Pobył delegacji polskiej adwokatury w Paryżu w 1993 roku wywarł wpływ na oprawę uroczystości przyjmowania młodych adeptów adwokatury w grono palestry w Krakowie. Obecnie uroczystość ta ma wiele elementów wspólnych z uroczystością oglądaną w Wersalu. Ceremonia przyjmowania młodych adwokatów do palestry podnosi rangę tego momentu w ich życiu.

Umowa partnerska z 3 grudnia 1993 roku u progu transformacji po roku 1989 pomiędzy Adwokaturą Krakowską, jakby reprezentującą całą adwokatę polską, a Adwokaturą Francuską stała się początkiem wchodzenia adwokatury polskiej do Europy. Był to wyraz pięknego gestu adwokatury francuskiej w stosunku do adwokatury polskiej.

Dziś, po 10 latach od podpisania umowy, której teksty pięknie oprawione, a sporządzone w języku francuskim i polskim, wiszą w Izbie Adwokackiej w Krakowie, warto przypomnieć to niezwykle wydarzenie w powojennej historii adwokatury polskiej.

Adw. Ryszard Rażny

IZBA ADWOKACKA W KIELCACH

Zgromadzenie Izby Adwokackiej w Kielcach

W dniu 18 października odbyło się w salach EXBUD-SKANSKA Zgromadzenie Izby Adwokackiej w Kielcach.

Naczelną Radę reprezentował skarbnik Adw. Piotr Senddecki, Izbę Radców Prawnych jej Dziekan Andrzej Hatałski, zaś Sąd Okręgowy sędzia Alicja Czarny – Wiceprezes Sądu Okręgowego. W sprawozdaniu dziekan ORA Adw. Stanisław Szufel zwrócił uwagę, że zgromadzenie odbywa się w okresie obchodów 85-lecia Adwokatury, co skłania do refleksji nad drogą, jaką przeszła Adwokatura Polska przez kilkadziesiąt lat.

Znamiennym jest, że nawet w okresie niezwykle trudnym, jakim były lata po II Wojnie Światowej, do 1989 r. władza nie kwestionowała samorządności naszej korporacji.

Ostatnie propozycje kontroli nad samorządami, projekt ustawy o wspólnej aplikacji „państwowej” zawodów prawniczych i egzaminie na te aplikacje podważają istotę samorządności palestry ukształtowaną w minionych latach.

W dyskusji koledzy wykazali troskę o przyszłość Adwokatury i poparli działania NRA zmierzające do wniesienia własnego projektu prawa o Adwokaturze.

Adw. Piotr Senddecki zasygnalizował zmiany w ubezpieczeniach OC adwokatów oraz poinformował o zmianie firmy nas ubezpieczającej.

Bezpłatne porady prawne w lokalu ORA w Kielcach.

Ostatnie publikacje w mediach niejednokrotnie przedstawiają Adwokatwę w bardzo niekorzystnym świetle. Adwokaci są postrzegani jako osoby niezwykle dobrze zarabiające nie zwracające uwagi na klientów o mniej zasobnych portfelach.

Chcąc w inny sposób przekazać oblicze Adwokatwy ORA w Kielcach podjęła uchwałę o udzielaniu raz w miesiącu bezpłatnych porad prawnych przez adwokatów naszej Izby.

Sprawa została nagłośniona przez lokalne media i w pierwszym dniu 9 grudnia z porad tych skorzystały 24 osoby.

Egzamin adwokacki

W dniach 6, 7, 8 i 21, 22 listopada odbył się w ORA egzamin adwokacki, do którego przystąpiło 9 aplikantów. Naczelną Radę Adw. reprezentował skarbnik adw. Piotr Sendeki.

Cztery osoby zdały egzamin z wynikiem bardzo dobrym, jedna osiągnęła ocenę dobrą, a trzy uzyskały stopień dostateczny. Jeden z kandydatów z usprawiedliwionych powodów odstąpił od zdawania egzaminu.

Jak z powyższego wynika, poziom kandydatów był nierówny. Różnice wynikały z różnych przyczyn. Jedną z nich był brak odporności na stres, który niewątpliwie towarzyszy takiemu wydarzeniu jak egzamin adwokacki. Musimy podczas aplikacji zwracać baczniejszą uwagę na przygotowanie ich do takich sytuacji stresowych, które będą nam przecież towarzyszyć przez całe życie zawodowe.

Na spotkaniu koleżeńskim, które odbyło się po egzaminie, dziekan ORA adw. Stanisław Szufel życzył naszym już pełnoprawnym koleżankom i kolegom, aby pamiętali o tym, że zawód adwokata nie jest zwykłym zawodem, lecz powołaniem do niesienia pomocy prawnej ludziom niezależnie od ich sytuacji materialnej czy stanowiska.

Adwokat musi także w życiu osobistym zachowywać postawę godną, niedającą podstaw do jakichkolwiek zarzutów czy uwag ze strony osób trzecich.

Adw. Stanisław Szufel

IZBA LUBELSKA

Szkolenie zawodowe adwokatów

W dniach 7–9 listopada 2003 r. w Kazimierzu Dolnym odbyło się organizowane przez Okręgową Radę Adwokacką w Lublinie sympozjum dla Koleżanek i Kolegów adwokatów izb białostockiej, siedleckiej i lubelskiej.

W szkoleniu uczestniczyło blisko 80 osób.

Zakres tematyczny obejmował szkolenie z prawa karnego materialnego i procedury karnej oraz nowych regulacji w zakresie upadłości i postępowania naprawczego.

Wykłady prowadzili Pan SSN Wiesław Kozielowicz oraz Pan dr hab. Andrzej Jakubecki.

Osoby wykładowców zagwarantowały wysoki poziom merytoryczny wykładów.

Trzydniowy pobyt w Zajeździe Piastowskim oprócz walorów szkoleniowych miał również na celu zintegrowanie środowiska.

Listopadowe chłody ustąpiły pod wpływem gorącej atmosfery stworzonej przez uczestników sympozjum przy ognisku. Sprzyjały temu atrakcje kulinarne oraz tańce i muzyka biesiadna w wykonaniu kapeli.

Na zakończenie sympozjum odbył się uroczysty bankiet z muzyką na żywo. Rozpoczął się w sobotę wieczorem, a zakończył... tego najwytrwalsi nie pamiętają. Do zobaczenia na następnym sympozjum!

Szkolenie zawodowe adwokatów w dziedzinie podstaw prawa europejskiego

Okręgowa Rada Adwokacka w Lublinie zorganizowała w ramach ogólnopolskiego programu szkolenia adwokatów i aplikantów adwokackich w dziedzinie podstaw prawa europejskiego spotkania dla Koleżanek i Kolegów członków Izby radomskiej, rzeszowskiej i lubelskiej.

Szkolenia odbyły się w dniach 11 i 18 października oraz 29 listopada 2003 r. w Lublinie.

Merytoryczny zakres wykładów oparty był na programie zaproponowanym przez Naczelną Radę Adwokacką w Warszawie i mec. Ewę Stawicką i zaakceptowany przez wykładowców.

Głównymi wykładami prowadzili pracownicy naukowcy Wydziału Prawa i Administracji UMCS w Lublinie. Dziekani WPIA UMCS prof. dr hab. Lech Leszczyński i prof. dr hab. Andrzej Kidyba, Kierownik Katedry Wspólnot Europejskich prof. dr hab. Ryszard Skubisz, a także pracownicy naukowcy tejże Katedry dr Elżbieta Skrzydło-Tefelska i mgr Rafał Poździk, Znakomity wykład wygłosił Kolega mecenas dr Andrzej Szpunar z Katowic. Prelegenci wyczerpująco omówili podstawy prawa europejskiego.

Wszyscy uczestniczący w wykładach adwokaci i aplikanci adwokaccy z pewnością zostali w przekonaniu o konieczności pogłębienia wiedzy nt. prawa europejskiego, które niebawem przyjdzie nam stosować w praktyce zawodowej.

*adw. Stanisław Estreich
Dziekan ORA w Lublinie*

IZBA WAŁBRZYSKA

Szkolenie zawodowe adwokatów

W dniach 27–30 listopada 2003 r. w hotelu Bornit w Szklarskiej Porębie odbyło się coroczne szkolenie zawodowe adwokatów z wałbrzyskiej ORA. Wśród uczestników szkolenia nie zabrakło również koleżanek i kolegów z ościennych izb adwokackich, w tym aplikantów.

Plan szkolenia podzielono na 2 główne bloki tematyczne. Pierwszy z nich bezpośrednio związany był z zagadnieniami dotyczącymi wstąpienia Polski do Unii Europejskiej, a w szczególności roli, jaką w niej przyjdzie odegrać polskiej adwokaturze. W tym też przedmiocie zajęcia poprowadzili doskonali dydaktycy z Uniwersytetu Wrocławskiego.

Dr Aleksander Cieśliński przedstawił meandry wykonywania zawodu adwokata na jednolitym rynku unijnym oraz zasady stosowania i interpretacji prawa wspólnotowego przed sądami krajowymi. Mgr Tomasz Koncewicz szczegółowo omówił zasady reprezentacji stron w postępowaniu przed Trybunałem Sprawiedliwości, jak również scharakteryzował Wymiar Sprawiedliwości w Unii Europejskiej. Tematyka ta budziła naturalne zainteresowanie słuchaczy.

W ramach tegoż bloku odbył się również panel dyskusyjny, w którym udział brali przedstawiciele NRA adw. Wojciech Krzysztoporski i adw. Grzegorz Janisławski, a dotyczył on szans i zagrożeń dla adwokatury polskiej po wejściu do Unii Europejskiej. Kontynuacją owego tematu stały się problemy, wobec których stajemy już teraz. Dyskusja wywołała wśród uczestników dużo emocji, gdyż poruszone zostały zagadnienia związane z obecną sytuacją adwokatury, a w szczególności z tzw. „nagonką medialną”, jaka ostatnimi czasy miała miejsce. Jednogłośnie stwierdzono, iż niezwłocznie należy nawiązać „dialog” ze społeczeństwem w celu przedstawienia jasnych i czytelnych zasad, na jakich opiera się adwokatura polska, a przede wszystkim misję, jaką ma do spełnienia.

Podstawowe zagadnienia podczas drugiego bloku szkolenia dotyczyły przede wszystkim najistotniejszych zmian, jakie zaszły w procedurze karnej. Zagadnienia te w sposób jasny i ciekawy zostały przedstawione przez wybitnego znawcę przedmiotu Profesor Zofię Świdę, Sędziego Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu oraz przez adw. dr. Władysława Posnowa.

W trakcie szkolenia odbył się również wykład Sędziego Sądu Apelacyjnego Adama Jewka z zakresu zmian w kodeksie cywilnym. Tematyka nader to aktualna, zwłaszcza wobec rozbufanej działalności legislacyjnej obecnego sejmu.

Należy również podkreślić, iż oprócz doskonale przygotowanych i przeprowadzonych wykładów uczestnicy szkolenia mieli możliwość odpocząć od problemów zawodowych w fantastycznej atmosferze. W szczególności chętnie korzystano z basenu, sauny oraz kręgielni. Dbano więc o odwieczną harmonię między ciałem a duchem.

Ukoronowaniem całego szkolenia był zorganizowany w dniu 29 listopada przez

Dziekana Wałbrzyskiej ORA Tadeusza Rocznika bal andrzejkowy, podczas którego zgodnie z tradycją odbyło się moc wróżb andrzejkowych z laniem wosku na czele. Ceremonia miała niepowtarzalny charakter i wręcz magiczną atmosferę. Uroku dodał fakt, iż w gronie naszym było dwóch znakomitych Andrzejów: adw. Andrzej Graunitz oraz adw. Andrzej Pawlikowski, którym wywróżono znakomitą przyszłość, czego te osoby są niewątpliwym gwarantem.

W niedzielę w dniu 30 listopada wspólne śniadanie zakończyło coroczne szkolenie adwokatów wałbrzyskiej rady. Szkolenie to w znacznym stopniu poszerzyło naszą wiedzę, jak również rozwiązało wiele narastających wątpliwości. Uczestnicy żegnając się mieli nadzieję na rychłe, równie owocne i sympatyczne spotkanie.

Adw. Małgorzata Gruszecka

IZBA WROCŁAWSKA

Sprawozdanie z doskonalenia zawodowego adwokatów i aplikantów adwokackich

W związku ze zmianami nowelizacyjnymi prawa cywilnego, postępowania cywilnego, postępowania karnego, a także prawa karnego, Okręgowa Rada Adwokacka we Wrocławiu zorganizowała audytoryjne zajęcia dla adwokatów i aplikantów adwokackich w dniach 25 października, 8 i 15 listopada 2003 r. w sali im. Sędziego Filipowicza w budynku Sądu Okręgowego we Wrocławiu.

W dniu 25 października 2003 r. pierwszy wykład wygłosił prof. dr hab. Andrzej Śmieja z Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Wrocławskiego. Tematem wykładu było prawo konsumenckie a kodeks cywilny. Mówca przedstawił znaczenie terminu prawo konsumenckie i wskazał na przepisy art. 43, 55¹, 384, 385¹⁴ kodeksu cywilnego. Profesor Andrzej Śmieja przedstawił definicję konsumenta, przedsiębiorcy i różnic między rękojmią a gwarancją a uprawnieniami wynikającymi z niezgodności towarów z umowami.

Kolejny wykład przedstawił dr Jerzy Jacyszyn z Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Wrocławskiego na temat nowego prawa upadłościowego i naprawczego. W trakcie wykładu przedstawił *ratio legis* nowych unormowań przedstawiając sytuacje upadłości likwidacyjnej i układowej, a także zdolności do upadłości. Kolejno zostały też przedstawione pojęcia syndyka, nadzorcy i zarządcy oraz zasady uprawiania zawodu syndyka, który ma być zawodem regulowanym zaufania publicznego.

Tematem wykładu dr Elwiry Marszałkowskiej-Krześ z Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Wrocławskiego były wybrane zagadnienia zmian w kodeksie postępowania cywilnego. W trakcie referowania tego tematu przedstawione zostały problemy art. 5 k.p.c., pełnomocnictwa, uchylenia art. 1118 Ustawy o prawnikach zagranicznych, a także Ustawy o kosztach. Dr Elwira Marszałkowska-Krześ

omówiła też tematykę opłat podstawowych pism procesowych, a także instytucję tytułu wykonawczego skutecznego przeciwko wszystkim, co ma ułatwić efektywniejszą ochronę prawa.

Ostatni wykład w dniu 25 października 2003 r. wygłosił Sędzia Sądu Najwyższego prof. dr hab. Józef Frąckowiak z Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Wrocławskiego. Wykład ten dotyczył instytucji handlowych w kodeksie cywilnym w świetle ostatnich zmian. Mówca podkreślił, że ostatnia nowelizacja kodeksu cywilnego jest 40 zmianą i jest mocno spóźniona. Do kodeksu cywilnego wprowadzono pojęcie firmy, przedsiębiorcy, określono znaczenie prokury w art. 109¹ k.c. Profesor Józef Frąckowiak podkreślił, że przedsiębiorca wpisany do rejestru może udzielić prokury, zaś członkiem zarządu i prokurentem nie może być osoba prawna. Mówca podkreślił także, że przedsiębiorcami są wspólnicy spółki cywilnej, a nie sama spółka. W dalszej części wykładu Referujący nawiązał do postanowień art. 33¹ k.c. dotyczących jednostek organizacyjnych niebędących osobami prawnymi.

W czasie drugiego dnia szkolenia, a więc 8 listopada 2003 r. jako pierwszy wykład wygłosił mec. Włodzimierz Posnow, który przedstawił uprawnienia pokrzywdzonego w k.p.k. w świetle ostatnich zmian ustawowych. Wykładowca podkreślił, że występują w kodeksie karnym też przestępstwa bez ofiar, tj. osób pokrzywdzonych. W tych przypadkach trudno podać osobę, której dobro prawne zostało bezpośrednio naruszone. Zawsze osoba zawiadamiająca o popełnieniu przestępstwa jest świadkiem w sprawie i hipotetycznie osobą pokrzywdzoną. Rozwiązania w k.p.k. (art. 302) przewidują nawet większe uprawnienie dla osoby, która nie jest stroną pokrzywdzoną, gdyż może ona wnosić zażalenie. Istnieje możliwość także utajnienia adresu pokrzywdzonego, co zabezpiecza jego interesy. Pokrzywdzony musi być pouczone o swoich uprawnieniach, natomiast pouczenie przez pełnomocnika adwokata nie spełnia uprawnień pokrzywdzonego. Pokrzywdzony może cofnąć wniosek o ściganie za zgodą prokuratora lub sądu. Pokrzywdzony ma prawo do udziału w czynnościach procesowych i składania wniosków o ich przeprowadzenie. Ustawodawca nadał sądowi uprawnienie do odmowy uznania konkretnej osoby za pokrzywdzoną. Na takie rozstrzygnięcie nie przysługuje zażalenie, co niewątpliwie może stwarzać sytuację bezpodstawnego eliminowania pokrzywdzonych od udziału w procesach w charakterze oskarżycieli posiłkowych.

Kolejny wykład przedstawiony przez SSA Marcina Cieślakowskiego poświęcony był zmianom w k.p.k. odnoszącym się do postępowania przygotowawczego. Mówca przedstawił zasady prowadzenia dochodzenia, właściwości, a także samodzielnych uprawnień policji, która już nie musi zawiadamiać prokuratora o wszczęciu dochodzenia. Osobiste śledztwo prokuratorskie zostało zastrzeżone do przypadków, w których podejrzanymi są prokurator, sędzia, funkcjonariusz Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz inne osoby wymienione w procedurze karnej.

Następny wykład wygłosiła SSA prof. dr hab. Zofia Świda. Tematem jej wykładu było postępowanie karne przed sądem I instancji w świetle zmian ustawowych.

Celem podejmowanych zmian było przeciwdziałanie przewlekłości procesów karnych, wprowadzenie właściwości ruchomej, a także zmiany w obronie obligatoryjnej. Prof. Zofia Świda nawiązała też do wykładni pojęcia obrona obligatoryjna osoby pozbawionej wolności. Obrona taka przestaje być obligatoryjna, kiedy oskarżony nie jest już efektywnie pozbawiony wolności. W czasie wykładu wskazano także na wyeliminowanie przez ustawodawcę badań poligraficznych, ograniczenia w odczytywaniu aktu oskarżenia i protokołów sądowych. Wyeliminowanie nieważności postępowania (art. 434 § 3 k.p.k.) i podniesienie jej przyczyn do rangi uchybień określonych w art. 439 k.p.k.

Ostatnim wykładem tego dnia był wykład Prezesa Sądu Apelacyjnego Mariana Gruszczyńskiego dotyczący zmian w kodeksie karnym wykonawczym.

W trzecim dniu doskonalenia zawodowego, tj. 15 listopada 2003 r. wykład wygłosił ostatnio powołany na stanowisko Sędziego Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu dr Ryszard Ponikowski. Mówca przedstawił tryby szczególne w k.p.k. w świetle zmian nowelizacyjnych. Dziekan Okręgowej Rady Adwokackiej we Wrocławiu adw. Henryk Rossa witając dr. Ryszarda Ponikowskiego złożył mu gratulacje z okazji powołania na stanowisko Sędziego Sądu Apelacyjnego, doceniając jego sędziowską pracę na stanowisku Sędziego Sądu Okręgowego we Wrocławiu. Omawiając tryby szczególne mówca podkreślił, że co do zasady obowiązują w nich ogólne przepisy postępowania karnego (art. 468 k.p.k.). Wprowadzone zmiany w trybach szczególnych, możliwość wydawania wyroku nakazowego, uproszczenia dowodowe, ograniczenie prawa do obrony z urzędu mają najogólniej rzecz biorąc służyć przyspieszeniu postępowania karnego.

Kolejny wykład wygłosił Sędzia Sądu Najwyższego prof. dr hab. Jacek Sobczak, który w poprzednich latach także był gościem na szkoleniach zawodowych Wrocławskiej Izby Adwokackiej. Środowisko adwokackie przyjęło z dużą atencją prof. Jacka Sobczaka znając jego dorobek naukowy i orzeczniczy. Prof. Sobczak omówił zmiany w k.p.k. dotyczące postępowania odwoławczego, ograniczeń zasady niepogarszania sytuacji oskarżonego w przypadku złożenia apelacji. Profesor Sobczak w kontekście *gravamen* omówił rozróżnienie interesów strony i pełnomocnika na przykładzie orzeczeń dotyczących kosztów. Zwrócono także uwagę na prawo sędziego do orzekania w sądzie macierzystym i znaczenia delegacji. Mówca omówił orzeczenie Sądu Najwyższego z 16 marca 2001 r. dotyczące zeznań świadka zeznającego na niekorzyść, który zmienia swoje zeznania w instancji odwoławczej. Prof. Jacek Sobczak odniósł się także do nowego uprawnienia sądu odwoławczego przekazania sprawy sądowi I instancji do uzupełnienia uzasadnienia (art. 449a k.p.k.). Ponadto prof. Jacek Sobczak jako uznany specjalista prawa prasowego, przedstawił swoje spostrzeżenia dotyczące pracy sprawozdawców sądowych i nagannych zachowań dziennikarzy.

Ostatni wykład w ramach doskonalenia zawodowego wygłosił adw. dr hab. Jacek Giezek. Wykład ten dotyczył nowelizacji kodeksu karnego z 1997 r. Wykładowca omówił pojęcie funkcji publicznej odnosząc się do postanowień § 19 art.

115 k.k. Mówca przedstawił także problemy dotyczące instytucji przepadku w odniesieniu do przepadku przedmiotów i przepadku korzyści, mogące prowadzić do zwielokrotnienia dolegliwości finansowych w stosunku do oskarżonych wobec pojawiających się problemów interpretacyjnych.

Przeprowadzone doskonalenie zawodowe przez ORA we Wrocławiu potwierdziło potrzebę podejmowania takich form doskonalenia zawodowego. W doskonaleniu zawodowym licznie wzięli udział adwokaci i aplikanci adwokaccy, co z satysfakcją też należy odnotować, zwłaszcza że słuchaczami wykładów byli także adwokaci i aplikanci Izb opolskiej, zielonogórskiej, wałbrzyskiej.

adw. Andrzej Malicki
Wicedziekan Okręgowej Rady
Adwokackiej we Wrocławiu